

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Буцко Ю.Є.

студентка 2 курсу магістратури,

Науковий керівник: Жиленко М.В.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМ, МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ЗВО

Потреба дослідити процес формування професійно-етичної компетентності у майбутніх менеджерів закладу вищої освіти в процесі навчання зумовили вибір теми дослідження, його актуальність.

З метою визначення рівня сформованості професійно-етичної компетентності та дослідження – якою мірою викладання дисциплін та проходження виробничої практики під час навчання на програмі сприяло її формуванню, було проведено анкетування «Формування професійно-етичної компетентності у майбутніх менеджерів ЗВО» з використанням ГУГЛ форми.

Загальний аналіз анкети: Анкета складається із 25 питань, із них 16 питань оцінюється за 10-ти бальною шкалою. Нуль свідчить про дуже низький рівень розвитку позиції, а 10 балів свідчить про максимально високий рівень розвитку цієї позиції у досліджуваного.

Інструкція: Шановні випускники освітньої програми «Управління навчальним закладом» (УЗВО). Одним із напрямів підвищення ефективності управлінської праці є оволодіння професійно-етичною компетентністю управлінця. Просимо дати відповіді на запитання анкети, що дасть можливість врахувати Ваш досвід і бачення шляхів оптимізації процесу підготовки менеджерів для системи вищої освіти.

1. Професійно-етична компетентність управлінця ЗВО, на вашу думку, це:

2. Які фактори в процесі підготовки управлінця, на Вашу думку, впливають на формування професійно-етичної компетентності?

3. Які фактори в процесі підготовки управлінця, на Вашу думку, можуть завадити формуванню професійно-етичної компетентності?

4. Якими професійно-етичними компетенціями, на Вашу думку має обов'язково володіти управлінець у ЗВО?

5. Які професійно-етичні компетентності у Вас були сформовані впродовж навчання?

6. Що Вас мотивувало обрати освітню програму «Управління закладом вищої освіти»?

7. Аналіз матриць освітньої програми «Управління закладом вищої освіти» показав, що професійно-етична компетентність формується в процесі опанування низкою навчальних дисциплін і практики. Оцініть, будь ласка, за 10 бальною шкалою, якою мірою викладання цих дисциплін під час Вашого навчання на програмі сприяло формуванню Вашої професійно-етичної компетентності. «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності».

8. «Професійна та корпоративна етика».

9. «Педагогіка вищої школи».

10. «Проектний менеджмент в освітніх системах».

11. «Психологія управління та організацій».

12. «Комплексна дисципліна Управління закладом вищої освіти».

13. «Комплексна дисципліна Світові системи вищої освіти (Компаративний аналіз. Освітні технології у закладах вищої освіти)».

14. «Комплексна дисципліна Забезпечення якості вищої освіти (моніторинг якості вищої освіти. Акредитація освітніх програм та ліцензування у закладах вищої освіти)».

15. «Комплексна дисципліна Освітній менеджмент».

16. «Комплексна дисципліна Інформаційно комунікативні технології в управлінні освітою.(Технології в управлінні освітою. Методи математичного забезпечення застосування технологій в управлінні освітою)».

17. «Комплексна дисципліна Документообіг та ділова комунікація в управлінні закладом вищої освіти».

18. «Наукова організація праці керівника у закладі вищої освіти».

19. «Організаційні структури управління закладом вищої освіти».

20. «Методика підбору та атестації персоналу закладу вищої освіти».

21. «Законодавчо-правове забезпечення освітньої діяльності».

22. Оцініть, будь ласка, за 10 бальною шкалою, якою мірою проходження виробничої практики сприяло формуванню Вашої професійно-етичної компетентності.

23. Чи є серед вказаних дисципліни які, на Вашу думку, потребують збільшення навчальних годин для формування професійно-етичної компетентності? Чому?

24. Які дисципліни, на Вашу думку, треба додати в зміст освітньої програми «Управління закладом вищої освіти»?

25. Яке, на Вашу думку, значення відіграє професійно-етична компетентність в діяльності управлінця ЗВО?

Аналіз результатів дослідження. У анкетуванні взяли участь випускники програм «Управління навчальним закладом» та «Управління закладом вищої освіти» денної та заочної форм навчання, освітнього ступеню «Магістр» галузі знань 07 спеціальності 073 «Менеджмент», 36 респондентів, яких було розподілено за роками випуску (2012–2019 рр.).

Виходячи із результатів анкетування діагностики ефективності форм, методів і технологій викладання і навчання в процесі підготовки менеджерів ЗВО маємо такий висновок:

1. У респондентів чітко сформоване розуміння поняття «професійно-етична компетентність».

2. До факторів які впливають на формування професійно-етичної компетентності респонденти віднесли: фактор міжособистісного спілкування та спостереження за реальними управлінцями і тим як відбувається комунікація/будуються процеси на практиці; вивчення досвіду найбільш відомих у світі менеджерів з різних галузей діяльності; переконання, цінності, життєва позиція, мотивація; загальна взаємодія в навчальному та педагогічному колективі; комунікаційні навички та вміння; зацікавленість на заняттях; готовність/не готовність до професійного зростання.

3. У третьому питанні респонденти надали такі відповіді: несформованість переконань, цінностей, життєвої позиції; відсутність внутрішньої мотивації; конфлікти в процесі взаємодії в академічній групі, з викладачами; низький рівень «включеності» на заняттях; не готовність/не бажання професійного зростання; занадто велика сконцентрованість на теорії; невідповідність між декларованими цінностями та цінностями які втілюються на практиці.

4. На четверте питання респонденти зазначили: важливість вміння аналізувати інформацію, систематизувати і використовувати в роботі;

здатність до пошуку інформації; здатність до співпраці; організувати та координувати роботу в групі; вміння лаконічно і доступно висловитись; вміння не лише слухати, але й чути; організація власного часу; тактовність; вміння володіти своїми емоціями та розуміти емоції колег; вміння неконфліктно комунікувати; вміння виступати публічно; здатність соціально відповідально і свідомо.

5. У п'ятому питанні респонденти вказали, що були сформовані професійно-етичні компетентності які вони зазначили у відповідях на четверте запитання.

6. Шосте питання розкрило мотивацію респондентів: це рекомендації випускників, бажання змінити спеціальність та дізнатися більше про менеджмент.

7. Дослідження показало, що дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Професійна та корпоративна етика», «Педагогіка вищої школи» та «Комплексна дисципліна Світові системи вищої освіти (Компаративний аналіз. Освітні технології у закладах вищої освіти)» найменш сприяли формуванню професійно-етичної компетентності.

8. Дослідження показало, що виробнича практика не повною мірою сприяла формуванню професійно-етичної компетентності.

9. На питання 23 респонденти зазначили що дистанційна практика відірвана від життя, її структуру необхідно передивитись, також зазначили що дисципліни НОП, Законодавчо-правове забезпечення, PR в освітній сфері сприяв формуванню професійно-етичної компетентності, і додаткові години могли б збільшити засвоюваність матеріалу.

10. У питанні 24 респонденти зазначили, що необхідно додати в зміст освітньої програми «Управління закладом вищої освіти» проходження практики за кордоном, включити у зміст освітньої програми стажування, тематичні семінари та тренінги (обираються студентом на вибір). Також респонденти які навчались на заочній формі навчання зазначили, що важко додати щось у зміст освітньої програми.

11. Питання «Яке, на Вашу думку, значення відіграє професійно-етична компетентність в діяльності управлінця ЗВО?» залишилось відкритим.

Висновки. Запропонована анкета може застосовуватись для дослідження ефективності форм, методів і технологій викладання і навчання в процесі підготовки менеджерів ЗВО. Результати дослідження за допомогою цієї анкети можна застосувати для підвищення рівня

сформованості професійно-етичної компетентності майбутніх менеджерів закладу вищої освіти в процесі навчання.

Клик Б.О.

аспірант,

Науковий керівник: Регейло І.Ю.

доктор педагогічних наук, професор,

ПЗВО «Київський міжнародний університет»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ» В УНІВЕРСИТЕТАХ ІТАЛІЇ: ТЕОРЕТИЧНА СКЛАДОВА

Успішність підготовки висококваліфікованих майбутніх фахівців у сфері туризму здебільшого залежить від дисциплін, що наповнюють освітньо-професійну програму. Така підготовка є «складною і багатоаспектною педагогічною проблемою» [1, с. 52] та передбачає широкий спектр дисциплін на різних курсах навчання в ЗВО Італії. Для з'ясування предметних складників теоретичної професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері туризму в університетах Італії проаналізовано навчальні плани та освітні програми п'яти ЗВО, в яких є спеціальність туризм та які входять до світового рейтингу QS World University Rankings 2019 року [3]:

1. Римський університет Ла Сапієнца (SAPIENZA Università degli Studi di Roma «La Sapienza») – 217 (позиція за рейтингом);

2. Римський університет Тор Вергата (Università degli Studi di Roma «Tor Vergata») – 511-520 (позиції за рейтингом);

3. Університет Генуї (Università degli studi di Genova) – 701-750 (позиції за рейтингом);

4. Університет Перуджі (Università degli Studi di Perugia) – 751-800 (позиції за рейтингом);

5. Катанійський університет (Università degli Studi di Catania) – 801-1000 (позиції за рейтингом).